

Kan bare gjengis offentlig i
anonymisert form, jf. domstolloven
§ 130 første ledd

NORGES HØYESTERETT

Den 21. mars 2024 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Matheson, Falkanger og Sæther i

HR-2024-555-U, (sak nr. 24-036328STR-HRET), straffesak, anke over dom:

A (advokat Oddvar Aarsæther)

mot

Påtalemyndigheten

truffet slik

B E S L U T N I N G :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens domfellelse for seksuell omgang med barn under 14 år.
- (2) A ble tiltalt for å ha hatt samleie med sin datter, som på gjerningstidspunktet var 11 år gammel, jf. straffeloven § 300 bokstav a, jf. § 299 bokstav a (post I) og straffeloven § 312 (post II). Han ble også tiltalt for ved flere anledninger å ha tatt datteren på rumpa, jf. straffeloven § 304 som setter straff for seksuell handling med barn under 16 år (post III).
- (3) Møre og Romsdal tingrett avsa 8. november 2023 dom der A ble frifunnet for tiltalens tre poster. Han ble også frifunnet for kravet om oppreisningserstatning.
- (4) Påtalemyndigheten anket bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet til lagmannsretten.
- (5) Frostating lagmannsrett avsa 16. februar 2024 dom med slik domsslutning:

«1. A, født 00.00.1990, dømmes for overtredelse av straffeloven § 299 bokstav a jf. straffeloven § 300 bokstav a, straffeloven § 312 og straffeloven § 304, til fengsel i 5 – fem – år.

Straffeloven § 79 a er tatt hensyn til.

Til fradrag i straffen kommer 3 – tre – dager i varetekt.

2. A, født 00.00.1990, dømmes til å betale oppreisningserstatning til B med 280 000 – tohundreogåttitusen – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne dommen.»

- (6) A har anket dommen til Høyesterett. Anken over straffedommen gjelder lovanvendelsen, saksbehandlingen og straffutmålingen. Det er også begjært ny behandling av erstatningskravet.
- (7) Det anføres som både lovanvendelses- og saksbehandlingsfeil at lagmannsretten har bygd på et for lavt beviskrav. Domfellelsen bygger på en vurdering av fornærmedes troverdighet. Hun kan ha motiv for å forklare seg usant. Den tvilen dette skaper, har ikke kommet tiltalte til gode.
- (8) Til straffutmålingen anføres det at straffen er for høy opp mot sammenliknbar rettspraksis. Samlet straff ved domfellelse bør være fire år og tre måneder.
- (9) *Påtalemyndigheten* har i tilsvaret anført at lagmannsretten har bygget på riktig beviskrav, og at bevisvurderingen er begrunnet på en fyllestgjørende måte. Det foreligger ikke noe åpenbart misforhold mellom straffen og de straffbare handlingene, jf. straffeprosessloven § 344.
- (10) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at anken fra tiltalte gjelder tre forhold som han ble frifunnet for i tingretten, men domfelt for i lagmannsretten. For å nekte anken fremmet må utvalget da enstemmig finne det klart at anken ikke vil føre frem, jf. straffeprosessloven § 323 første og andre ledd. En beslutning om ankenektelse må begrunnes, jf. § 323 andre ledd andre punktum.
- (11) Ved den konkrete bevisvurderingen har lagmannsretten lagt avgjørende vekt på hva datteren har forklart i to tilrettelagte avhør. Den har funnet hennes forklaring troverdig og begrunnet dette på en fyllestgjørende måte. Lagmannsretten er kommet til at skaden som er funnet i datterens underliv, underbygger forklaringen. Dette gjelder selv om det i teorien er mulig at skaden har oppstått på annen måte enn ved vaginal penetrering. Tiltaltes forklaring på hvorfor datteren har anklaget ham for overgrep, er bedømt som lite sannsynlig.
- (12) Domstolen har ved motstridende forklaringer som utgangspunkt anledning til å domfelle ut fra en troverdighetsvurdering, jf. Rt-2011-641 avsnitt 28. Utvalget kan ikke se at den konkrete bevisvurderingen viser at lagmannsretten i realiteten har bygd på et for lavt beviskrav eller at vurderingen på annen måte er mangelfull.
- (13) Det er ikke knyttet anførsler til anken over domfellelsen for tiltalens post II og III. Etter utvalgets oppfatning har lagmannsretten ikke begått feil ved vurderingen av disse postene.
- (14) Lagmannsretten har ved straffutmålingen korrekt tatt utgangspunkt i at overtredelsen i tiltalens post I kvalifiserer til en normalstraff på om lag fire års fengsel. I tillegg har lagmannsretten funnet at det foreligger skjerpende omstendigheter, blant annet at overtredelsen utgjør et grovt tillitsbrudd overfor datteren, og at tiltalte har forsøkt å skremme henne til å tie om overgrepet i ettertid. De to andre overtredelsene i tiltalen medfører et tillegg i straffen.
- (15) Høyesteretts ankeutvalg finner det klart at det ikke er noe åpenbart misforhold mellom den utmålte straffen og de straffbare handlingene, jf. straffeprosessloven § 344, som får anvendelse ved vurderingen av om anken kan nektes fremmet, jf. HR-2024-478-U avsnitt 30.

- (16) Etter dette finner ankeutvalget det enstemmig klart at anken over straffedommen ikke vil føre frem. Anken for øvrig reiser ikke spørsmål av betydning utenfor den foreliggende sak, og det er heller ikke av andre grunner særlig viktig å få den prøvd i Høyesterett, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd andre punktum.

S L U T N I N G

- (17) Anken over straffedommen nektes fremmet.

Aage Thor Falkanger
(sign.)

Wilhelm Matheson
(sign.)

Knut Erik Sæther
(sign.)